Aº. 1841. Nº. 101.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 23 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

LEYDEN, 22 Augustus.

Heden is alhier de vijfde verjaardag van Z. K. H. Prins *Willem Frederik Nikolaas Albert*, Zoon van Z. K. H. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, op de gebruikelijke wijze gevierd geworden.

— Heden heeft Hare Maj. de Koningin van Wurtemberg, vergezeld van H. K. H. de Prinses *van Oranje*, Hoogstderzelver Dochters en verder gevolg, alsmede Zijne Exc. den Gouverneur dezer provincie, onze stad met een bezoek vereerd en er de Musea's van Natuurlijke Historie en Oudheden, den Akademischen Tuin en het Japansch Kabinet van den heer *Siebold* bezigtigd. Hare Maj. is van hier naar Amsterdam vertrokken.

— Uit 's Gravenhage meldt men van den 21sten Augustus:

Morgen avond zal Zijne Maj. de Koning zich naar Rotterdam begeven, om van daar met het Koninglijk stoomjagt naar Middelburg te vertrekken en aldaar Maandag vroegtijdig aan te komen.

— De *Staats-Courant* van den 20sten bevat het volgende Koninglijk besluit van den 28 Julij 1841, houdende, bij wijzigingen van het Koninglijk besluit van den 31 December 1834 (*Staatsblad* Nº. 45), nadere bepalingen omtrent het nieuwe vaatwerk voor den handel in melk, aldus luidende:

Wij WILLEM enz.

Op het adres van onderscheidene bouwlieden in de gemeente Ketbel, in Zuid-Holland, gezien enz. Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoo verre van art. 1 van het Koninglijk besluit van 31 December 1834 (*Staatsblad* Nº. 45), te bepalen, dat het nieuwe vaatwerk voor den handel in melk, boven den inhoud van 50 Nederlandsche kannen, ook in inhoud zal mogen opklimmen met vijftallen van Nederlandsche kannen, even als zulks reeds bij Koninglijk besluit van 1 December 1836 (*Staatsblad* Nº. 57), ten aanzien van het vaatwerk ten dienste der bierbrouwerijen en azijnfabrijken is toegestaan geworden, en zulks insgelijks volgens de beide stelsels van afmetingen bij laatstgemeld besluit vastgesteld; zullende het ijkloon dezer melkvaten worden bepaald op 5 centen voor elk vat boven de 50 Nederlandsche kannen, en op $7\frac{1}{2}$ centen voor elk vat boven de 1000 Nederlandsche kannen.

Die van den 21sten bevat nog een Koninglijk besluit van 31 Julij ll., houdende bepalingen omtrent het vragen van vergunning tot het aanleggen van stoomboot-diensten.

— Zijne Maj. heeft eene aanschrijving aan den Directeur van het Kabinet doen uitgaan, waarbij bepaald wordt dat de verjaardag van 's Konings hoogst geëerbiedigden Vader voortaan zal gevierd worden op dezelfde wijze als zulks gewoon is te geschieden met de Prinsen van den bloede.

— Zijne Maj. heeft als Consul van Groot-Britannië te Amsterdam en onderhoorigheden erkend den heer *J. Annerley*.

— Donderdag middag heeft de aangekondigde inspectie der troepen van de bezetting dezer Residentie plaats gehad. Ten half een ure kwam Zijne Maj. de Koning, vergezeld van de drie Prinsen en eenen luisterrijken staf, in de Malibaan, waarop de infanterie en cavalerie eerst eenige manoeuvres verrigten, en daarna voorbij Zijne Maj. defileerden. De schoone houding en de geoefendheid der troepen trokken de aandacht van de ontelbare menigte, welke te zamen gevloeid was, om dit belangrijk schouwspel, hetwelk door het heerlijkste weder begunstigd werd, te zien.

— Dienzelfden morgen hebben Hare Maj. de Koningin van Wurtemberg, H. K. H. de Prinses *van Oranje* en de twee Prinsessen van Wurtemberg het Japansche magazijn van den heer *D. Boer* bezocht, en zich een geruimen tijd bezig gehouden met het merkwaardige van hetzelve te bezigtigen.

— Dienzelfden middag is er een diner van 50 couverts bij HH. KK. HH. den Prins en de Prinses *van Oranje* gehouden, waartoe HH. MM. de Koning en Koningin, Hare Maj. de Koningin van Wurtemberg en Hoogstderzelver Dochters, de leden van het Koninglijk geslacht en onderscheidene aanzienlijke personen genoodigd zijn. Vrijdag avond was er thé dansant bij genoemde Prins en Prinses.

— Men verzekert, dat de Regering heeft besloten, de zaak van het lager onderwijs bij een besluit des Konings te regelen, en dat een zoodanig besluit reeds werkelijk door het Departement van Binnenlandsche Zaken is vervaardigd geworden.

— In de zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ontvangen eene Koninglijke boodschap, ten geleide van drie ontwerpen van wetten *over de uitoefening van het stemregt.* — Deze voordragten zijn vergezeld van eene memorie van toelichting. — Verzending aan de afdeelingen.

Een ontwerp nopens de aflossing van 's Rijks schuld, van den heer *van der Tuuk*, te Haarlem, en een requaest uit Horst (Limburg,) betreffende de regterlijke indeeling, worden aan de Commissie tot de verzoekschriften verzonden. Deze doet verslag:

I. Bij monde van den heer *van Hoorn van Burgh*, op een adres van Mr. *A. Meijer*, te Amsterdam, betreffende de inrigting der loterijen; van den heer *Roentgen van Floss*, nopens den laster; van een grondeigenaar onder Wassenaar, over de grondbelasting, en van het gemeente-Bestuur van Zaandijk, over de personele belasting.

De twee eerstgenoemde stukken zullen ter griffie nedergelegd, de twee andere ter zijde gelegd worden.

II. Bij monde van den heer *de Man*, op een verzoekschrift van verscheiden ijzersmeden uit Groningen, over het tarief; en op een ander van het gemeente-Bestuur van Valkenburg (Limburg,) betreffende de regterlijke indeeling. — Beide ter griffie.

III. Bij monde van den heer *van Heloma*, op een verzoekschrift van den heer *Buyse*, Med. Dr. te Neuzen, over het patentregt; op een ander van *Dam* en 73 veenlieden uit Engerwerden, Haskerland enz., over den turfaccijns, en op een stuk van *Peyma* en 23 andere ingezetenen en landeigenaren uit Vriesland, nopens het belastingstelsel van Nederland in het algemeen. — Ter griffie; het verslag over het laatste stuk zal tevens worden gedrukt.

Hierna wordt de vergadering, tot nadere bijeenroeping, gescheiden.

(Heden zijn de afdeelingen vergaderd geweest. Allereerst zijn onderzocht de voordragten nopens de Maatschappij van Weldadigheid, en nopens de regterlijke indeeling van Limburg.)

— Aan de Tweede Kamer is een nieuw opstel van het ontwerp van wet, houdende eene instructie voor de Algemeene Rekenkamer, aangeboden. Gelijk men weet, was in sommige afdeelingen de meening ontwikkeld, dat de ontvangsten en uitgaven jaarlijks ten definitieve door de wet — eene zoogenoemde rekenwet — zouden moeten worden geregeld of vastgesteld. Thans verneemt men, dat de Regering van oordeel is, dat zoodanige rekenwet noch in de letter, noch in den geest der Grondwet ligt. Art. 126 bepaalt, dat de Koning verslag zal doen geven van het gebruik der geldmiddelen. Als bijdragen van dat verslag wordt de algemeene rekening aan de Staten-Generaal medegedeeld, nadat dezelve door de Algemeene Rekenkamer is afgesloten, dat is vastgesteld; en nergens wordt van eene andere sanctie, regeling of vaststelling door de Staten-Generaal gesproken. Het ontvangen van deze medeeling is toch geheel iets anders, dan het werkdadig daarstellen van de zaak zelve. Evenmin als in de letter, is de bedoelde rekenwet, naar het oordeel der Regering, in den geest der Grondwet gelegen. Het denkbeeld is van de staatshuishouding van een naburig Rijk ontleend, waar eene andere staatsregeling bestaat en waarbij de bevoegdheden der Wetgevende Kamers anders zijn omschreven, en dien overeenkomstig aan het kollegie, dat met de Algemeene Rekenkamer van dit Rijk overeenstemt, andere verpligtingen zijn opgelegd, een andere werkkring is afgebakend. „De Regering," wordt er in de antwoorden, harerzijds gegeven op de gemaakte bedenkingen tegen het ontwerp van wet nopens de Rekenkamer, gezegd, „aarzelt geenszins daar, waar omtrent eenige bepaling der Grondwet twijfel bestaat, dezelve in eenen milden zin uit te leggen en toe te passen, doch het zoude een opzettelijk vergrijp tegen en inbreuk op de Grondwet zijn, aan geheel ondubbelzinnige bepalingen eene tegenovergestelde beteekenis te geven, ook zelfs dan, wanneer men al mogt meenen, dat zoodanige bepaling voor verbetering vatbaar was."

De Regering heeft aan het verlangen van de Kamer voldaan door te bepalen, dat een vaste Voorzitter aan het hoofd der Algemeene Rekenkamer zal staan. Zij vermeent echter, dat de aanstelling van den Secretaris aan den Koning moet verblijven.

De Regering kan niet toestemmen, dat de Rekenkamer in den eigenlijken zin een uitvloeisel zou zijn van de Volksvertegenwoordiging; integendeel beschouwt men de Algemeene Rekenkamer als een geheel onafhankelijk ligchaam. Men acht het bedenkelijk, om eenig ander beginsel, zonder aanleiding in de Grondwet, bij deze bijzondere wetsbepaling tot grondslag aan te nemen.

De Regering merkt aan, dat, daar het gedeelte der koloniale remises jaarlijks het onderwerp wordt van eene regeling bij de wet, het geen betoog behoeft, dat hetzelve in den volsten zin behoort tot den kring der bemoeijingen van de Algemeene Rekenkamer, en art. 21 van hare ontworpene instructie verzekert haar de regelmatige kennis van hetgene deswege in 's Rijks schatkist wordt overgebragt.

— Vervolg en slot van de aanspraak, waarmede Zijne Exc. de Minister van Financien in de zitting van Dingsdag de voordragt der begrootingswetten, welke wij in onze vorige begonnen hebben mede te deelen, gedaan heeft:

IX. HOOFDSTUK. *Financien.* A. *Nationale Schuld.* Bij de beraadslaging over de begrooting van het loopende jaar werd niet ten onregte aangemerkt, dat daarbij niet voorzien was in de rentebetaling voor de schuldvermeerdering, waartoe, tot dekking van den achterstand, bij de wetten van 27 December 1840, de noodige magtiging op de Regering is verstrekt geworden.

Reeds te dier gelegenheid, merkte ik aan, dat dat rentebedrag niet gebragt werd, [illegible] gemaakt; ik zeide zulks, geleid door de zucht, om de uitgifte dier nieuwe schuld zoo lang doenlijk te verschuiven, ten einde een blijk te geven van daadwerkelijke pogingen, om, door besparing dier rente, de schatkist, zoo min mogelijk, met uitgaven te bezwaren, en ook, ten einde de bedoelde uitgifte tot den hoogst mogelijken koers, en gevolgelijk zonder verlies op het kapitaal, te doen plaats hebben.

Het strekt mij daarom tot eene aangename voldoening, U Edel Mogenden alsnu te kunnen aankondigen, dat, behoudens eene geringe uitgifte van Schatkist-Biljetten, volgens de wet van 27 December 1840 (*Staatsblad* Nº. 79,) gedurende het geheele jaar in de behoeften der schatkist kan worden voorzien, zonder dat de daarstelling van 5 pCts Werkelijke Schuld noodig zal zijn, en dat, wanneer de toegewezene middelen tot dekking der loopende begrooting geregeld blijven inkomen, tot de bedoelde daarstelling ook over het aanstaande jaar slechts ten deele zal behoeven te worden overgegaan. Daar zulks echter voor alsnog onzeker is, zoo is de begrooting, welke U Edel Mogenden thans aangeboden wordt, met dat rentebedrag bezwaard.

De Nationale Schuld heeft een onderwerp uitgemaakt der meest ernstige overwegingen van de Regering.

Daarbij hebben twee hoofdbedoelingen voorgezeten, namenlijk, in de eerste plaats, om aan alle stellige verbindtenissen in billijkheid te voldoen, en in de tweede plaats, om de schuld tot de meest mogelijke eenvoudigheid en klaarheid te brengen, in het vooruitzigt om den rentelast toekomstig te verligten.

En wat dan, Edel Mogende Heeren! moest daartoe het allereerst in aanmerking komen? Gij allen noemt met mij de Uitgestelde Schuld, die schuld, welke, als een gevolg van de ramp der vreemde overheersching, voortdurend zoo nadeelig op het openbaar crediet terugwerkt; die schuld, welke zooveel onzekerheid en fluctuatie over ons finantiewezen onderhoudt; die schuld, welke zoo vele offers aan de belastingschuldigen heeft gekost en nog gedurende bijkans twee eeuwen kosten zou, zonder dat daardoor iets tot ontlasting van de Staatsuitgaven gedaan wordt; die schuld eindelijk, welke zoo vaak de kanker van den Staat genoemd werd!

Uitgaande van de stelling, dat de voorwaarden, bij de wet van 14 Mei 1814 gemaakt, eene strikte verpligting voor de Regering jegens de houders daarstellen, te weten tot overgang van *f* 4,000,000 jaars; maar dat alle opvolgende verordeningen tot meerderen overgang of inkoop zonder overgang tijdelijk of herroepelijk zijn, zoo heeft de Regering het beginsel aangenomen, dat het geoorloofd, en zoowel in het belang des Rijks als der houders is, om de op tijd verschuldigde sommen onmiddelijk af te betalen onder escompte van gelijke rente, als het effect oplevert dat in betaling wordt gegeven, te weten $2\frac{1}{2}$ pCt. Werkelijke schuld tot den koers van 52 pCt. of $4\frac{8}{10}$ pCt. rente.

Tot het ten uitvoer brengen van dezen maatregel, strekt het ontwerp van wet met de daartoe behoorende becijferingen, hetwelk ik de eer heb U Edel Mogenden met deze aan te bieden, met een memorie van toelichting, waarin de gronden en beschouwingen ter dezer zake vervat zijn, en aan welke ik de vrijheid neem mij verder te gedragen.

Door dezen maatregel, die zoowel de reeds uitgelote als de niet uitgelote kansbiljetten omvat, doch met de voorafgaande onmiddelijke vernietiging der belangrijke hoeveelheden Uitgestelde Schuld en kansbiljetten, welke het Rijk

bezit, zal gepaard gaan, en welke als bestemd is om binnen weinige maanden de zoo genoemde Uitgestelde Schuld geheel uit de rij onzer schulden te doen verdwijnen, zal de 2½ pCt Werkelijke Schuld met ruim ƒ 71,000,000 kapitaal of ƒ 1,750,000 rente vermeerderd worden.

Daarentegen vervalt de jaarlijksche overgang van schuld, waartoe de benoodigde som, als afhankelijk van den koers der 2½ pCt. Werkelijke Schuld, zoo geheel onzeker is; de jaarlijksche besparing, die er na 1850 het gevolg van zal wezen, kan tot wezenlijke en belangrijke schulddelging worden bestemd en aangewezen.

Ik zeg ná 1850, want tot aan dat tijdstip geeft de maatregel eene hoogere uitgaaf van ongeveer ƒ 200,000 's jaars, dan zonder dezelve het geval zou wezen, vermits, blijkens den mede daarvan overgelegden staat, door vroeger bezit bij het Rijk van een groot gedeelte van de tot overgang van schuld bestemde uitgeloote kansbiljetten, krachtens de wet van 24 December 1824, tot den jare 1849, slechts tot suppletie van het ontbrekende bij de begrooting behoeft te worden voorzien.

Op deze omstandigheid vestig ik des te meer en nadrukkelijk Uwer Edel Mogendens aandacht, omdat daaruit blijkt, dat door dezen, in de gevolgen hoogst weldadigen maatregel, alleen beöogd wordt om aanvankelijk met 1850 de toekomst te ontlasten.

Middelerwijl zou, door het aannemen van dezen maatregel, vrijvallen de som van ƒ 1,550,000 op de begrooting van 1841 gebragt tot suppletie voor aankoop van schuld, en zou aan die som eene nuttige bestemming gegeven worden, door ƒ 500,000 te doen strekken tot aflossing van eene gelijke som 4½ pCt. schulbrieven, alsmede ƒ 300,000 tot aankoop van 3½ pCt. schuldbrieven, beide oorspronkelijk daargesteld voor en ten laste van het Amortisatie-Syndicaat, doch bij de opheffing dier instelling overgegaan ten laste van het Rijk.

Daartoe strekkende, heb ik de eer mits deze eene afzonderlijke wet, met de daartoe behoorende toelichtende memorie, in te leveren.

Ook deze maatregel is gegrond op bestaande verordeningen; dezelve is billijk en bevorderlijk voor het crediet.

Na het besteden der daartoe benoodigde som van ƒ 800,000, zou uit de zoo straks vermelde bespaarde som van ƒ 1,550,000 nog ƒ 750,000 overig blijven, dewelke zou worden bestemd tot eersten aanleg van eene Amortisatie-kas; omtrent welker verdere stijving en werking, als gevolg der aanneming van de tegenwoordige voordragt, de Regering in de volgende zitting eene nadere wet zal voorstellen.

Alle verdere pogingen der Regering zullen eveneens strekken, om de staatsschuld tot eenvoudigheid en klaarheid te brengen. Zij behoudt te dien einde zich voor, om terug te komen op een maatregel betreffende de 4 pCts. Schatkist-Biljetten, daargesteld bij de wet van den den 28 April 1834 (*Staatsblad* N°. 14), doch welker omloop, sinds de daarstelling der nieuwe Schatkist-biljetten, bij de wet van 27 December 1840 (*Staatsblad* N°. 79), nog moeijelijker dan te voren is geworden; gelijk zulks te regt voorspeld is bij de voordragt tot overbrenging der eerstgemelde in gevestigde schuld, welke Uwer Edel Mogendens bijval niet mogt verwerven.

De aangekondigde algemeene veilingen van de, voor verkoop vatbare domeinen, tienden, cijnsen en renten, zullen de nog overige domein-losrenten ook van lieverlede doen verdwijnen, althans verminderen.

Daar het der Regering nog niet heeft mogen gelukken om, ondanks haren ernstigen wensch, de eindelijke overdragt van ƒ 5,000,000 rente ten laste van het Koningrijk Belgie tot stand te brengen, zoo is die som van het totaal rentebedrag weder, op gelijken voet als over het loopende jaar, afgetrokken geworden.

Inmiddels heeft de Belgische Regering aan hare verpligting, tot betaling van haar aandeel, promptelijk voldaan.

De onderhandelingen over verschillende geldelijke aangelegenheden, welke met het verdrag van 19 April 1839 in naauw verband staan, worden ijverig voortgezet en zijn tot eene mate van rijpheid gekomen, dat men, bij wederkeerig verlangen tot beëindiging, vertrouwen mag, eerlang die aangelegenheden tot een billijk einde gebragt, en daardoor de goede nabuurbetrekkingen met dat Koningrijk meer en meer bevestigd te zien.

B. *Pensioenen en afloopende betalingen.* Over 1841 waren deze gedeeltelijk ten laste van de begrooting van het Amortisatie-Syndicaat, alsmede der afzonderlijke begrooting van Limburg gebragt. Thans zijn dezelven allen te zamen gevoegd, onder deze afzonderlijke indeeling, ook wel weder van het hoofdstuk voor het Departement van Financien, doch, in verband met het aangenomen beginsel der ministeriele verantwoordelijkheid, gesplitst in onderscheiden posten voor elk departement van Algemeen Bestuur.

Daarbij komt tevens voor een post van ƒ 120,000 tot ondersteuning van het burgerlijk pensioen-fonds, welks middelen, grootendeels uitgeput door pensioenen, die volgens de vroegere verordeningen regtstreeks ten laste van den Staat zouden hebben moeten komen, niet meer toereikend waren om aan de verpligtingen te voldoen, die dat fonds opgelegd zijn geworden.

De Regering heeft, bij de gezette overweging van het stuk der pensioenen, waarop van de zijde van U Edel Mogenden zoo zeer is aangedrongen, vermeend, dat hetzelve door wettelijke bepalingen behoort geregeld te worden. Die meening heeft de zamenstelling van eene wet omtrent de burgerlijke pensioenen ten gevolge gehad, welke ik de eer heb, met de daartoe behoorende omstandige memorie van toelichting, insgelijks mits dezen aan U Edel Mogenden aan te bieden.

C. *Kosten van het Departement van Financien.* Indien men bij de loopende begrooting voegt de over 1841 uit de fondsen van het Amortisatie-Syndicaat, zoo wegens de Domeinen, het Grootboek der Nationale Schuld, als anderzins berekende uitgaven, gelijk mede die uit de begrooting van Limburg, en daarentegen in aanmerking neemt de overbrenging van de Opper-Houtvesterij naar het Vde Hoofdstuk, dan levert het totaal bedrag over 1842 eene vermindering op van ruim ƒ 84,000 en over 1843 van ruim ƒ 116,000, en zulks ondanks de verhooging van perceptie-kosten, die het eigenaardig gevolg is van de ruimere opbrengst der middelen.

X. Hoofdstuk. *Departement van Oorlog.* Het totaal bedrag van dit Hoofdstuk is vermeerderd met ruim ƒ 36,000.

Bij vergelijking van de verschillende onderdeelen zal men ontwaren, dat voor het personeel over het algemeen minder sommen dan vroeger zijn uitgetrokken, maar dat daarentegen meerdere gelden gebragt zijn voor het materieel en wel speciaal voor dat der artillerie, waaraan voortdurend nog groote behoefte is.

Middelen. Thans ga ik over tot de middelen om de uitgaven te dekken, waartoe ik almede de eer heb een ontwerp van wet aan U Edel Mogenden voor te dragen.

De Regering heeft geoordeeld in deze wet te moeten opnemen en bepaalde lijk te noemen het bedrag der hoofdsom van de Grondbelasting voor Limburg, op den voet van hetgeen thans daarvoor opgebragt wordt, nademaal anders dit bedrag niet, zoo als dit voor de overige provincien des Rijks is geschied, bij de wet zou zijn vastgesteld.

De raming der verschillende overige belastingen wordt hoofdzakelijk gestaafd door den staat van de wezenlijke opbrengsten over 1840, welke ik de eer heb bij deze ter tafel over te leggen, en die vermeerderd moet worden, eensdeels met het daaronder niet begrepen bedrag der opbrengsten van Limburg, alsmede met den invloed van de wijzigingen in enkele belasting-wetten.

De bedenkingen van de Afdeelingen dezer Kamer over de voorgedragen wet op de Personele Belasting, worden met zorg door de Regering onderzocht; de antwoorden daarop, en de wijzigingen die dezelven mogten te weeg brengen, zullen echter in de tegenwoordige zitting niet worden ingebragt. Hetzelfde is het geval ten aanzien van de mede nog aanhangige voordragt van wet, houdende wijzigingen in het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer.

Overwegingen van verschillenden aard, mede in verband staande met betrekkingen tot het buitenland, zullen waarschijnlijk tot wijzigingen ook van dat voorstel leiden, en beide deze onderwerpen alzoo welligt tot het inleveren van nieuwe wets-ontwerpen in de aanstaande zitting aanleiding geven.

Eene geheele herziening van het Accijnsstelsel, maakt het onderwerp van zeer ernstige onderzoekingen en overwegingen uit. Dan het naauw verband, waarin de Rijks accijnsen staan tot die, welke ten behoeve van de gemeenten worden geheven, heeft een overleg met de Gedeputeerde Staten van de verschillende gewesten, en door dezen met onderscheidene Gemeente-Besturen, noodig gemaakt.

Het veelzijdige der beschouwingen, en het uiteenloopende der belangen, hebben tot dusverre verhinderd tot eenig bepaald besluit te komen.

In eene zaak van zoo groot aanbelang zou alle overhaasting hoogst noodlottig zijn.

De opcenten, wier verhooging de Regering heeft kunnen vermijden, doch waarvan ook de vermindering niet mogelijk is, zijn tot hetzelfde bedrag voorgesteld als over het loopende jaar, onder bijvoeging van die, welke tot dusverre ten behoeve van het Amortisatie-Syndicaat geheven werden.

De domeinen, wegen en vaarten, vroeger een gedeelte der inkomsten van het Amortisatie-Syndicaat hebbende uitgemaakt, zijn thans onder § 2 in de Wet op de middelen vermeld, en tot derzelver bekende opkomst in de raming uitgetrokken.

Onder de middelen is niet opgenomen de som van ƒ 190,000, welke vroeger als afzonderlijke post was gebragt ter zake van de bij de Wet van 25 Mei 1816 aan Z. K. H. Prins *Frederik* afgestane domeinen, welke som in de begrooting over het loopende jaar, uit hoofde van bijzondere omstandigheden, onder de toevallige baten is gebragt: doch waaromtrent, ten gevolge van de alstoen geopperde bedenkingen, van Regeringswege de verklaring is afgelegd, dat de aanneming der begrooting op dien voet, niemand in zijn gevoelen te dezer zake zoude geacht worden te binden.

De omstandigheden, welke met deze aangelegenheden in naauw verband staan, nog in denzelfden toestand zijnde, zoo heeft de Regering geene aanleiding gevonden hierop, immers voor alsnog, in eenen anderen, dan ten verleden jare geuiten geest, terug te komen.

Onder de verschillende ontvangsten, bij 7°, zijn thans gerangschikt de uitdeelingen op de duizend actien in de Nederlandsche Bank, die het eigendom van den Staat zijn, zoo mede de inkomsten van de *Staats-Courant*, de opbrengst van den arbeid in de gevangenissen, de verjaarde renten, vroeger ten behoeve van het Amortisatie-Syndicaat vallende; door deze bijvoeging is deze post met ƒ 206,000 verhoogd.

Voorts is over 1842 gebragt eene som van ƒ 1,250,000, uit hetgeen gebleken is, dat de middelen meer hebben opgebragt tot 1840 dan de raming, en zulks boven en behalve de sommen, waarmede de vroegere begrootingen reeds zijn te goed gedaan.

Het valt nog niet te bepalen, of en welk overschot het loopende jaar zal opleveren, doch ook dit zal weder ten bate kunnen strekken der begrooting over 1843.

Eindelijk is, even als over het loopende jaar, onder de ontvangsten gebragt de som van ƒ 5,600,000 uit de Koloniale geldmiddelen, uit te keeren voor de rente van het kapitaal van ƒ 140,000,000 à 4 pCt, daargesteld bij art. 2 der wet van 24 April 1836 (*Staatsblad* n°. 11), benevens eene som van ƒ 900,000, vroeger door het Amortisatie-Syndicaat genoten, wegens renten van het restant kapitaal van ƒ 22,500,000, daargesteld bij artikel 4 derzelve wet.

Bij de begrooting voor het loopende jaar is bij den hiervoren vermelden post van ƒ 5,600,000, tevens gevoegd de bijdrage van het overschot der geldmiddelen van de Overzeesche bezittingen, die op deze wijs, ter voldoening aan art. 59 der Grondwet, ten behoeve van het Moederland beschikbaar werd gesteld. Bij de behandeling is echter gebleken, dat zich hieromtrent moeijelijkheden hebben opgedaan, die eene verandering noodzakelijk doen achten, en dat de wettelijke voordragt tot eindelijke regeling van het beschikbare batig saldo der Overzeesche bezittingen, volgens het slot van artikel 59 van de Grondwet, behoort uit te gaan van het departement van Koloniën, zoodanige voordragt zal later, en wanneer het wezenlijk batig saldo bekend zal wezen, aan U Edel Mogenden van wege dat Departement worden aangeboden.

Het is dan ook overigens bezwaarlijk, om reeds met volkomene juistheid een nog niet in wezenlijkheid bestaend en erkend overschot uit te drukken; dubbel moeijelijk, ja geheel ondoenlijk is dit voor eene begrooting, welke loopt over een tijdvak van twee jaren. Inmiddels kan het evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven niet gevonden worden, dan onder bijvoeging der som van ƒ 5,500,000, door den Minister van Marine en Kolonien opgegeven, als waarschijnlijk te verwachten bijdrage uit de Koloniale gelden.

Ten dezen aanzien dient opgemerkt:

1°. Dat onder dezelve begrepen is, de som van ƒ 400,000 vroeger direct uit de Koloniale kas voor de Koloniale Marine besteed, en thans in de begrooting van het Departement van Marine vervat.

2°. Dat de invloed der wijzigingen in de contracten met de Nederlandsche Handel-Maatschappij gebragt, die zich slechts over een der beide jaren van de nu voorgedragene begrooting, namelijk 1843, kan doen gevoelen, eenen genoegzamen waarborg oplevert, dat, zoo al over het eerste jaar de Koloniale kas de volle som van ƒ 5,500,000 niet mogt kunnen afwerpen, zulks dan op het volgende zal terug gevonden worden.

De uitkomsten der tegenwoordige voordragt van begrooting alzoo beschouwende in verband met de mogelijkheid, om de uitgaven, zonder verhooging van belastingen, of aanwending van nieuwe crediet-middelen, te bestrijden, en met de ingeleverde voorstellen, om door het doen verdwijnen der uitgestelde schuld eenvoudigheid en vermindering van den rentelast voor te bereiden; bij het onophoudelijk streven om alle noodelooze en onvruchtbare uitgaven achterwege te laten; bij de zucht om van toegestane crediet-middelen, dan bij volstrekte noodzakelijkheid, gebruik te maken, dan mag men het er voor houden, dat, ofschoon er nog veel te doen en te verbeteren overblijft, desniettemin de onderhavige financiële voordragten van dien aard zijn, dat dezelven over het algemeen tevredenheid zullen opwekken, en zullen bijdragen, om het vertrouwen meer en meer te doen terugkeeren.

Dat vertrouwen worde bevestigd, niet alleen door den uitslag van Uwer Edel Mogendens beraadslagingen, maar ook door die beraadslagingen zelven.

De te zwarte schildering van den toestand van 's lands financien heeft veel bezorgdheid verwekt; maar die toestand is inderdaad niet zoo somber, vooral niet in vergelijking met den toestand van andere Rijken, en met het oog op de hulpbronnen van Nederland en van deszelfs Kolonien.

De klagten over den druk der belastingen zijn mede veelvuldig, doch wanneer men bedenkt dat die klagten vaak betreffen onderwerpen, welke sinds onheugelijke jaren tot een gelijk en meestal hooger bedrag, onder vrij wat min gunstige omstandigheden, gedragen werden, dan zal men ook hier overdrijving moeten erkennen.

Er blijft veel te herzien, veel te verbeteren overig; de Regering weet en erkent zulks, zij is er ten ernstigste op bedacht en ten ijverigste mede bezig. Maar om die taak wel te vervullen, om niet enkel veranderingen, maar duurzame verbeteringen daar te stellen, daartoe behoeft zij tijdsruimte en kalmte. Uit dien hoofde, en ten einde de volgende zitting der Staten-Generaal kunne worden toegewijd aan de beraadslaging over andere hoogst belangrijke wetten, moet ik hier U Edel Mogenden ten slotte den wensch herhalen, reeds bij den aanhef dezer rede uitgedrukt, dat de thans voorgestelde financiële wetten nog in den loop dezer zitting mogen worden ten einde gebragt, en dat U Edel Mogenden, door het bekrachtigen der eerste tweejarige begrooting, en door het aannemen der wet tot vervroegden overgang der uitgestelde

schuld, de eerste en hechte grondslagen mede zullen leggen, waarop het nieuwe financiële gebouw kan en, onder den zegen des Allerhoogsten, ook zal worden opgetrokken.

's Gravenhage, 17 Augustus 1841. ROCHUSSEN.

— De graanprijzen waren voorleden week in België algemeen dalende.

AMERIKA.

Berigten uit New-York van den 1 Augustus melden, dat de Kamer van Vertegenwoordiging een wetsontwerp had aangenomen, om eene vloot, grootendeels uit stoomschepen, in te rigten tot verdediging der kusten. — Ook was een ontwerp tot eene leening van 12,000,000 dollars aangenomen.

— In een dagblad van de Vereenigde Staten leest men:

Twee of drie jaren geleden werd de Bisschop van Détroit, in Michigan, aan de grenzen van Canada, door den Paus naar Rome geroepen. De Bisschop, Dr. *Rees*, gehoorzaamde aan die oproeping. De Paus vorderde, dat de Prelaat afstand deed van zijn Bisdom, doch deze weigerde zulks hardnekkig, waarop hij in de gevangenis der Inquisitie werd opgesloten. Deze omstandigheden werden den 18 Julij aan het Congres voorgedragen, en men gelooft thans, dat de President *Tyler* van den Paus rekenschap zal vragen wegens het gevangen zetten van eenen Noord-Amerikaanschen burger, ter zake eener kerkelijke handeling, die op het grondgebied der Vereenigde Staten plaats heeft gehad. Deze zaak baart nog grooter opzien dan die van *Mac-Leod*.

— In 1840 telde men in de Vereenigde Staten ruim 17,000,000 zielen; van deze woonden onder anderen in New-York bijna 2,500,000, in Pensylvanie 1,700,000, in Ohio 1,500,000 en in Virginie 1,200,000.

TURKYE.

Het volgend berigt wordt door den Oostenrijkschen *Beobachter* medegedeeld: Volgens de laatste, met buitengewone gelegenheid uit Konstantinopel alhier ontvangen berigten van 1 Augustus, had de Porte de officiële kennisgeving ontvangen van het dempen der onlusten op Candia. Door eenen tusschen *Mustapha*-Pacha en den Groot-Admiraal *Tahir*-Pacha gecombineerden aanval, ten gevolge waarvan de eerste met een gedeelte zijner strijdkrachten tegen Sphakia oprukte, terwijl laatstgenoemde met het Turksche smaldeel die plaats van den zeekant bedreigde, zagen de Sphakioten zich genoodzaakt om zich zonder slag of stoot te onderwerpen. Dit berigt wordt door brieven uit Ancona van 3 Augustus bevestigd, alwaar het door de Engelsche oorlogs-stoomboot *Cyclops* aangebragt was.

Dit berigt wordt nader bevestigd door eene tijding van het eiland Corfu van 2 Augustus.

PORTUGAL.

LISSABON 9 Augustus. De Kamer van Afgevaardigden heeft het kapitalisatie-plan met 65 tegen 16 stemmen verworpen, zoodat dit jaar de zaken waarschijnlijk haren gewonen gang zullen gaan. Echter werd na den uitslag der stemming door een' der leden wederom een soortgelijk ontwerp voorgesteld, hetgeen dadelijk naar de Commissie ter onderzoeking gezonden is.

— Volgens eene uitgegevene brochure zou het jaarlijks te kort 2000 Contos de Reis bedragen, hetgeen noch door de voorgestelde bezuinigingen, noch door de beraamde belastingen zou kunnen gedekt worden.

— De Maarschalk *Saldanha* was tot Gezant aan het Oostenrijksche Hof benoemd.

ITALIE.

In ons vorig nommer deelden wij een berigt mede uit Rome van den 2 Augustus ten aanzien van het concordaat met Nederland, aan hetwelk men zeide, dat allerlei beletselen in den weg werden gelegd; in een berigt echter van den 7den meldt men het volgende:

Mag. *Capaccini* wordt in de volgende maand uit 's Gravenhage terug verwacht. Naar men verneemt, zijn de onderhandelingen over de kerkelijke zaken van Holland zoo verre gevorderd, dat aan het sluiten daarvan niets meer in den weg staat. Men beweert, dat de Nederlandsche Regering in al de verlangen harer Katholijke onderdanen bewilligd heeft, en een vroeger gerucht, volgens hetwelk in de Overzeesche Kolonien, even als in het Moederland, Bisschoppen in plaats van Apostolische Vicarissen benoemd zouden worden, bevestigt zich volkomen. Van Mag. *Capaccini's* reis naar Keulen hoort men, dat zij eerst na zijne terugkomst zal plaats hebben.

ZWITSERLAND.

Den 12 Augustus heeft de Commissie van den Landdag, laatstelijk belast met het onderzoek, hoe verder met het kanton Aargau te handelen, den Landdag opmerkzaam gemaakt, dat, ofschoon reeds op deszelfs buitengewone vergadering in het voorjaar was bepaald geworden, dat alle verkoop van in beslag genomen geestelijke goederen in Aargau zou worden geschorst, desalniettemin met dien verkoop werd voortgegaan. De Commissie verzocht daarom, dat aan de Aargausche Regering terstond zou gelast worden met dien verkoop op te houden. Dit voorstel is echter niet doorgegaan, maar na langdurige beraadslagingen verworpen. Uit die verwerping zag men een voordeelig besluit van den Landdag ten aanzien der Aargausche aangelegenheden te gemoet.

DUITSCHLAND.

Zijne Majesteit de Koning van Pruissen heeft aan de Provinciale Staten van Pommeren te kennen doen geven, dat de handelstractaten met Nederland, Hamburg en Bremen. welke met dit jaar ophouden, niet zonder gewigtige wijzigingen zullen vernieuwd worden.

— De Pruissische Regering heeft in derzelver antwoord aan den Poolschen Landdag, welke zijn verlangen had te kennen gegeven, dat aan het Groot-Hertogdom Posen eene Poolsche nationaliteit zou geschonken worden, hetzelve geheel en al afgeslagen, daar dat Groot-Hertogdom, volgens het Weener-tractaat, in de Pruissische monarchie is ingelijfd. Onder anderen leest men in dat antwoord het volgende:

Aan de Poolsche nationaliteit is door de Weener-tractaten en door de proclamatie (van den overledenen Koning) van 15 Mei 1814, bescherming beloofd. De roemrijke gehechtheid van dat edele volk aan zijne landtaal, zijne zeden, zijne geschiedkundige herinneringen ook in de Polen te eerbiedigen en te beschermen, was het doel der voltrekkers van het Weener-tractaat, en ook onder onze Regering behoort dezelve gewaardeerd en beschermd te worden. Onze uitdrukkelijke toezeggingen, gelijk de maatregelen, welke daarop gevolgd zijn, getuigen daarvan. Maar, gelijk iedere gift verbonden is aan de voorwaarde, dat zij niet misbruikt zal worden, zoo kunnen ook wij onze belofte en onze inzigten niet afscheiden van die voorwaarde.

In de onafscheidbare vereeniging met onze monarchie, moet het nationaal gevoel der Poolsche onderdanen onzer provincie Posen de rigting zien van zijne verdere ontwikkeling en tevens de perken, binnen welke het zich moet openbaren. Het verschil van afkomst, het onderscheid van den naam van Pool en Duitscher, wordt opgelost in het vereenigingspunt der eene monarchie in den naam van den Staat, waartoe zij gemeenschappelijk en voor altijd behooren, te weten, dien van Pruissen. Van onze getrouwe Standen, van alle Poolsche onderdanen onzer provincie Posen, verwachten wij, dat zij deze onze landsvaderlijke vermaning zullen behartigen. Wij verwachten en verlangen van hen, dat zij nooit den band zullen vergeten, die hen als Pruissische broeders van onze het zij Duitsch, of Lithausch, of Waalsch sprekende onderdanen, als Pruissische landgenooten van een en hetzelfde vaderland, als Pruissische lands-kinderen onder eene kroon verbindt. Slechts dan, wanneer deze gezindheid in de harten onzer Poolsche onderdanen wortel schiet en heerscht, zal de vaderlijke zorg, met welke wij besloten hebben ons Groot-Hertogdom Posen, gelijk al onze vorige provinciën onzer monarchie, te behandelen, vruchten kunnen dragen.

— Uit Weenen meldt men van den 11den dezer, dat de oogst overal waar dezelve binnengehaald is, uitmuntend is uitgevallen. De berigten uit andere streken van de Oostenrijksche monarchie luidden ten aanzien van den oogst ook zeer gunstig.

— Den 4den dezer is de Grootvorst *Konstantijn*, die over zee eene reis naar Nederland gemaakt had, op Petershof in welstand teruggekomen.

— De Engelsche Colonel *C. Smyth*, van wien wij dezer dagen hebben melding gemaakt, heeft uit Boppard aan den Rhijn eene circulaire in onderscheidene talen verspreid, tot opschrift hebbende: *het verheffen van Palaestina tot eenen onafhankelijken Christen-staat*, van den volgenden inhoud:

Men heeft, in een wijsgeerig en godsdienstig opzigt, als stelregel aangenomen, dat zoodanige gewesten en landen, waarin voortreffelijke menschen geboren worden, geleefd hebben en gestorven zijn, verdienen, zoo al niet tot voorwerpen van vrome bedevaarten gemaakt, immers toch in bijzondere vereering gehouden te worden. De koelste glimlach eens twijfelaars kan dit aangeboren heilige gevoel van het menschelijke hart niet verstikken, noch ook de drooge berekeningen van staatkundigen deze innerlijke stem onzer natuur overheerschen.

Aangespoord door dit diepe en met de rede overeenstemmende gevoel, verstouten wij, Christenen, ons, in de tegenwoordige gunstige krisis, onze gedachten, zonder laatdunkendheid, maar vrij en open te kennen te geven over het raadzame:

> Dat de Christenen van alle belijdenis en naam, in geheel de Christenheid, openbaar of in het bijzonder, zich vereenigen tot het doel, om, door tusschenkomst hunner Souvereinen of Regeringen, te verkrijgen, „dat de Verhevene Porte gelieve toe te staan, dat Palaestina, of het gedeelte van Syrië, hetgeen gewoonlijk *het Heilige Land* genoemd wordt, onder bescherming der Christen-Vorsten van Europa en van Azia, tot een onafhankelijk Christengebied worde opgerigt, met eigen regering en onderwerping aan zoodanigen Vorst, als de Christen-natiën zullen verkiezen, en met volle en eenstemmige bewilliging in Zijne Koninglijke waardigheid bekrachtigen." — Als hebbende dit land, reeds van de oudste tijden af, in de gemoederen van geheel de Christenheid de vroomste gevoelens en wenschen opgewekt, en de harten der ware geloovigen vermogend tot zich getrokken.

Bij het doen van dit verzoek betuigen wij, dat alle denkbeeld van staatsbelang, van bijzondere bekeeringszucht, of van eenige andere hatelijke drijfveer verre van ons verwijderd is. Ons doel is alleen algemeene Christelijke vroomheid. Met Godsdienstigen ijver haken wij er naar, dat het Land, hetwelk de schouwplaats der handelingen en wonderwerken van onzen hoogvereerden Heiland — het tooneel van deszelfs voorbeeldeloos lijden en dood geweest is, en hetgeen de gedenkteekenen dier verbazende gebeurtenissen bevat, welke negentien eeuwen lang de wereld met bewondering vervuld hebben, door diegenen bezeten worde, die in dezelve gelooven en de leer van het Goddelijke slagtoffer belijden. Deze toch zijn alleen in staat, die gedenkteekenen in stand te houden, en dezelve op eene wijze, derzelver geheimzinnige grootheid waardig, te vereeren.

Wij zullen niet ondernemen, met de beperkte middelen eener circulaire de volheid der denkbeelden mede te deelen, welke zich onwillekeurig aan ons opdringen. Ongetwijfeld zullen zij in de harten van diegenen oprijzen, die in de heilige zending des Zaligmakers gelooven, en in welker handen deze mededeeling mogt geraken, die dan ook ligtelijk de snelste en uitvoerbaarste middelen zullen vinden, om dit heilige werk ten uitvoer te brengen. Wij oordeelen het genoegzaam, onze gevoelens openhartig, maar met demoedigheid te kennen te geven, opdat dezelve door geheel de Christen-wereld herhaald worden.

Wij vertrouwen ook nog, dat het tegenwoordig oogenblik gunstig genoeg is tot het verkrijgen van ons oogmerk (immers biedt zich eene gelegenheid aan, welke zich misschien in eeuwen tijds niet weder zal opdoen,) een oogenblik, waarop diplomatieke onderhandelingen gevoerd worden, om over het gebied van het wankelende Rijk der Turken te beschikken, en het Oosten, op eene vaste en duurzame wijs, in het belang der Muzelmannen, Israëliten en Christenen, te regelen.

De noodwendigheid eener snelle, maar verstandige beraadslaging aller Christenen, over eene onderneming van zulk een hoog gewigt, kwam ons zoo dringend voor, dat er aan de formaliteit eener openlijke zamenkomst niet te denken was; ook willen wij (ofschoon ijverig bereid om de Goddelijke zaak van ganscher harte en met sterke hand te bevorderen) geenzins beschouwd worden, ons de verdienste te willen aanmatigen, dit vrome ontwerp het eerst in overweging gebragt te hebben, noch den schijn aan te nemen, iets voor te schrijven, omdat wij onze onderteekening onder dezen brief geplaatst hebben. Van den anderen kant zullen wij niet nalaten, deze onze gevoelens ook in het bijzonder aan die Christenen mede te deelen, welke wij genegen mogten oordeelen met ons mede te werken; terwijl wij de uitvoering van ons ontwerp aan den gemeenschappelijken zin van het Christelijk Europa, met deszelfs eenvoudige, ware en eerwaardige verhevenheid overlaten, en hopen daardoor eene gelijktijdige uitkomst te weeg te brengen, welke, zoo zij gunstig uitvalt, in bijeenkomsten, en door middel van adressen of verzoekschriften aan de onderscheiden Christenhoven van Europa, ontwikkeld zou kunnen worden, ten einde dit voor de gezamenlijke Christenheid zoo belangrijke werk gelukken moge.

Wij zijn niet in het geval van de tegenwerpingen te kunnen vooruit zien, welke uit den aard van ons oogmerk voortvloeijen, of van den kant der Verhevene Porte zullen geopperd worden. De Christen-Souvereinen echter kunnen niet wel weigeren, de vraag te doen, daar zij gelijktijdig aangespoord moeten worden door den wensch aller Christenen (al ware het dat dezelve ook niet openlijk wierd uitgedrukt) en tevens door de ware belangen der Verhevene Porte, welke toch nimmer uit het bezit van dat gedeelte van Syrie voordeel heeft kunnen trekken; terwijl daarentegen de nieuwe Staat een geducht bolwerk tegen de eerzuchtige ontwerpen van den Ægyptischen Onderkoning zou vormen, en zou bijdragen, om in de hoofdstad van het Turksche Rijk eene onafgebrokene rust te onderhouden. Doch indien, van den anderen kant, de Porte zich mogt beklagen, dat zij, door den afstand van grondgebied, hare inkomsten zouden zien verminderen, zoo zouden de Christenen van Europa, door tusschenkomst der vertegenwoordigers van hun geloof in Palaestina, voorzeker met de grootste bereidwilligheid en op de edelmoedigste wijze in zulk een gemis voorzien.

Een verzoek, door het algemeene belang ingegeven, zal geen' enkel persoon de Christenen, met betrekking tot zijne beginselen of gevoelens, kunnen compromitteren; noch zal een zoodanig verzoek, door allen gezamenlijk gedaan, een andere uitwerking kunnen hebben, dan personen van hoogen diplomatischen stand, welke hetzelve aan de Verhevene Porte zullen doen toekomen, tot eer te verstrekken, ja den Sultan zelven te vereeren, wanneer hij goedgunstiglijk besluiten mogt, zich der Christen-natiën door het verleenen van den verlangden afstand welgevallig te toonen. Eindelijk doet zich in ons voorstel geen grond van ijverzucht tusschen de Christenen en derzelzer Regeringen op, aangezien wij ons veroorloven zouden voor te slaan, dat eenig in Syrie geboren Vorst gekozen mogt worden, om het bestuur van den nieuwen Staat op zich te nemen, en zulks wel op eene zoo onafhankelijke wijze, dat hij onder den invloed van geene der Christen-Regeringen van Europa geplaatst zou zijn.

Moge derhalve de Christelijke wereld in dit zoo gunstige oogenblik zich ijverig betoonen, opdat alle ware Christenen *het land, hetwelk met het lijdensbloed van den Verlosser der menschheid besproeid geworden is*, eenmaal onder het milde gebied der navolgers van het kruis mogen zien.

GROOT BRITANNIE.

LONDEN den 18 Augustus. Een ministeriëel dagblad heeft vermeld, dat Hare Maj. er van had afgezien om den 24sten dezer in persoon het Parlement te openen. Als reden daarvan werd opgegeven, zoowel de nadeelige invloed op Harer Majs. gezondheid, hetgeen de schrik van het in het water vallen van een rijtuig, ll. Zaturdag, waarin de Graaf *van Erroll* en twee Hofdames zich bevonden, aan Hare Maj. berokkend had, als ook omdat Harer Majs. Geneesheeren haar, wegens de vergevorderde zwangerschap, afraden, zich aan groote vermoeijenissen bloot te stellen. Sommigen willen de ware reden zien in het mishagen dat Hare Maj. heeft, dat de Tory's de overwinning bij de verkiezingen behaald hebben.

— De Lord-Luitenant van Ierland heeft aanvraag gedaan om vermeerdering van troepen, omdat hij binnen kort voor onlusten bevreesd is.

— Er liepen geruchten, welke echter geen officiëel karakter hadden, dat er tijdingen van China ontvangen waren, berigten inhoudende, dat de Keizer gestrenge maatregelen tegen de Europeërs nam en allen handel van zijne onderdanen met hen op de zwaarste straffen had verboden.

— In Engeland had men goede hoop, dat, wegens het veranderen van het weer, de oogst op langen na niet zoo ongunstig zou uitvallen, als men gevreesd had.

FRANKRIJK.

PARIJS den 20sten Augustus. De volgende telegraphische berigten worden door den *Moniteur* medegedeeld:

De omschrijving voor de directe belastingen is den 16den te Toulouse hervat, en heeft den geheelen dag voortgeduurd. Eenige zamenscholingen hebben zich gevormd om die te beletten en bedreigingen tegen de ambtenaren der belastingen en van het stedelijk bestuur, die zich met dien arbeid bezig hielden, doen hooren, maar bij het zien naderen der troepen is het volk uiteengegaan. Eene telegraphische depêche van den 17den kondigt aan, dat toen de omschrijving werd voortgezet. De zamenscholingen werden gemakkelijk uiteengedreven. Ofschoon sommige ingezetenen hunne deuren voor de ambtenaren gesloten houden, worden die door verre het grootste aantal voor hen geopend. Alles is rustig. De Baron *Maurice Duval*, 's Konings regerings-commissaris, heeft een besluit doen aanplakken, waarbij alle zamenscholingen verboden worden.

Te Bordeaux, waar het volk verbittering getoond had tegen de leden van den stedelijken raad, die zich niet tegen de omschrijving hebben willen verklaren, heerscht, evenzeer als in geheel het Departement der Gironde, de volkomenste rust.

De omschrijving is den 16den te Perpignan begonnen, zonder tegenstand te ontmoeten.

In den ochtend is de Prefect van het Departement der Lot en Garonne, door den Colonel van het 10de regiment van linie en eenige troepen vergezeld, zonder zweem van tegenstand, te Villeneuve binnengerukt. Men weet, dat in dit stadje het volk, altijd ter zake der omschrijving voor de belastingen, de onderprefect weggejaagd en gedwongen had, om in een gevangenhuis eene schuilplaats te zoeken. De Overheden zijn te Villeneuve in hunne ambtsbetrekkingen hersteld. Een regterlijk onderzoek is daar aangevangen.

De omschrijving moest den 17 Augustus te Sainte Livrade hervat worden. Te Agen heerschte de volmaakste kalmte.

— Volgens berigten van Toulouze van den 17den, verzette men zich aldaar nog altijd tegen de opschrijving, door de deuren der huizen voor de beambten te sluiten, die dezelve met geweld moesten laten openbreken. De stad was ook daarom nog met troepen opgevuld, de pleinen met geschut bezet en de kanonniers gereed om op het eerste teeken op de volksmenigte vuur te geven.

— Het feest te Boulogne, ter inwijding der kolom voor het groote leger en van *Napoleon*, is in de beste orde afgeloopen. De maarschalk *Soult* is daarbij niet, gelijk verwacht was, tegenwoordig geweest, maar had deze eer aan den Luitenant-Generaal *Corbineau* overgedragen, die, op verzoek van den Maire, de lauwerkroon aan den voet der kolom heeft nedergelegd, welke door de stad Boulogne aan de nagedachtenis des Keizers gewijd is.

Ofschoon een te Boulogne woonachtig Engelschman de vlag zijner natie had uitgestoken, om van de herstelde eendragt tusschen de beide Volken te doen blijken, en talrijke Engelschen uit nieuwsgierigheid overgekomen waren; ontbreekt het toch in de Londensche dagbladen niet aan artikelen, welke de geheele plegtigheid, en de aanleiding daartoe, in een meer of min belagchelijk daglicht plaatsen. Zoo zeggen zij, onder anderen, dat de kolom daar staan zal als een gedenkteeken der zedigheid van *Napoleon*, dat hij de Engelschen met zijn leger niet heeft willen lastig vallen, ofschoon hij de magt had zulks te doen, en dat de Franschen, uit beleefdheid, thans beweren dat de Keizer nooit een inval in Engeland beoogd heeft, maar zijne soldaten in 1804 slechts een zeeluchtjen heeft willen laten scheppen.

— De veroordeelde Prins *Lodewijk Napoleon* houdt zich in zijne gevangenis te Ham bezig met letterarbeid; hij heeft onlangs fragmenten over de omwentelingen van 1789 en 1830 in het licht gegeven.

MENGELINGEN.

HET WERKEN DER KINDEREN IN DE FABRIJKEN.

De buitengewone mededinging der industriëelen, die in elk land hetzelfde beroep uitoefenen, de niet minder te vreezen mededinging der natiën, die tegenover elkander staan, om den voorrang te verkrijgen in het fabriceren derzelfde voorwerpen, dit zijn de algemeene redenen der schadelijke neiging om het dagelijksche werk buiten alle verhouding te verlengen.

Deze uitbreiding verkrijgt nieuwe oorzaken, zij wordt gevaarlijker in de werkplaatsen, alwaar de voortbrengende kracht door bewerkers wordt voortgebragt, welke tevens onuitputtelijk en onvermoeibaar zijn, zoo als de werktuigen, welke door water, vuur of stoom in beweging worden gebragt.

Zoo bovenmatige winzucht zekere hoofden van industriëele inrigtingen beweegt, om behoorlijke palen te buiten te gaan, die waarin de natuur de door eenen volwassen sterken man verloren kracht herstellen kan, hoe schadelijk moet dit misbruik dan voor aankomende jongelingen en kinderen zijn, die in hetzelfde lot deelen.

Wat kunnen de gevolgen van zoodanige buitensporigheden zijn? Eene spoedige verzwakking der gezondheid, beroeps-ziekten, welke zeer afwisselen en zich herhalen, vroegtijdige en ernstige zwakheden; diegene der jonge werklieden eindelijk, welke niet als slagtoffers van eene zoodanige barbaarschheid vallen, bereiken de mannelijke jaren slechts met eene reddelooze gezondheid, ontzenuwde krachten en meestal onheelbare kwalen.

Te midden der nieuwe vorderingen van de nijverheid, door onbezielde bewerkers verkregen, vorderingen even bewonderingswaardig in de buitensporigheden, welke de kracht en gezondheid der mannen en kinderen vernietigen, heeft zich een edel gevoel van beschermend medelijden vertoond; hetzelve heeft zich het krachtdadigst bij de nijverste volken geopenbaard, bij die welke gemelde rampen het meest vertoonden.

Reeds op het einde der vorige eeuw, verhieven edelmoedige mannen in Engeland hunne stem ten voordeele der kindschheid; zij wezen den wetgever de maatregelen van voorzigtigheid aan, welke het tijd werd, ten voordeele der jonge lieden van beide geslachten, in de groote fabrijken aan te nemen.

De eerste daad van het Parlement, welke aan deze gruwelijke misbruiken een einde maakte, klimt tot de maand Junij 1802 op. Deze dagteekening is zeer opmerkenswaardig; dezelve behoort tot het tijdstip, toen de algemeene vrede Groot-Brittannië in mededinging met alle nijvere natiën ging brengen. Dit is het oogenblik, welke deze Mogendheid uitzocht om een einde te maken aan het bovenmatig werken der kinderen.

De ondervinding heeft bewezen, dat Engeland door zich boven de vrees, bedreigingen en drogredenen eener lage winzucht te verheffen, om aan de voorschriften der menschelijkheid te gehoorzamen, geenzins de toekomst der aldus beperkte nijverheid had opgeöfferd.

In de laatste tijden zijn dergelijke maatregelen door twee der voornaamste Mogendheden, Rusland en Pruissen, genomen geworden. Eindelijk heeft Oostenrijk, den jongsten ouderdom bepaald, waarop kinderen tot het werken in de fabrijken mogten worden toegelaten.

Reeds in 1820 werd ook in Frankrijk op voorziening tegen dit kwaad aangedrongen, met dat gevolg, dat eenige fabrijken werkelijke aanzienlijke verbeteringen daarstelden; doch om hiervan vruchten te plukken, moest de wijziging algemeen zijn, en hieraan ontbrak nog veel. Eindelijk stelde het Gouvernement dienaangaande een ontwerp van wet voor, waaromtrent de heer *Charles Dupin*, Pair van Frankrijk, een rapport uitbragt, dat belangrijke daadzaken bevat, en waaruit wij een en ander ontleenen:

„In eenige departementen van Frankrijk ontvangt men zelfs kinderen op hun zesde jaar in de fabrijken, en juist dáár is de onzedelijkheid het grootst. Het zijn voornamelijk die kinderen wier ouders door een bijzonder zedeloos gedrag, en verkwistingen van allerlei aard, de meeste behoeften hebben, welke onder deze slagtoffers worden gerekend. Hoe hierin te voorzien?"

„Wel verre van ons, de vaderlijke magt te ontkennen! In onze oogen in tegendeel, wordt dezelve juist door die wetten versterkt, welke dezelve beperken. Wij roepen het *regt der ouders* uit, en door deze woorden verstaan wij vooreerst het regt, om de eersten in de voeding, kleeding en huisvesting hunner kinderen te voorzien en voor hunne gezondheid te waken; vervolgens het regt om evenzeer over hunne ziel als op hun ligchaam te waken; het regt om hen te gelijker tijd tot de liefde van het werk als tot de liefde der deugd te vormen. Maar het vermeende regt van, zonder opzigt of beperking, de kracht, de gezondheid, het leven hunner kinderen te verkoopen, dit moet door de wet worden ontzegd, die deze vaders, dien heiligen naam onwaardig, moet schandvlekken en straffen. Om hiertoe te geraken, moet men algemeene en duurzame wettelijke maatregelen nemen. Door de vaderlijke magt tot de gelukkige noodzakelijkheid te beperken van zich niet dan door weldaden kenbaar te maken, zullen wij meer vóór dezelve gedaan hebben, dan door de schraapzucht, door eene schandelijke en lafhartige toegevendheid te vleijen." *(Vervolg hierna.)*

PRIJS-COURANT VAN EFFECTEN.

AMSTERDAM, 21. *Augustus* 1841.

NEDERLANDEN.	Gebl.	PRUISSEN.	Gebl.
Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pC. $51\frac{13}{16}$ à $51\frac{7}{8}$	$51\frac{7}{8}$	Geldl. te *Lond.* 4 pCt. — à —	—
Dito —— 5 — $100\frac{1}{4}$ à —	—	Aandeelen van dito .. — à —	—
Uitg. —— ...... — à —	—	SPANJE.	
Kans-Biljetten ½..... $25\frac{3}{8}$ à —	—	Nieuwe 1835 à 55 pCt. $18\frac{9}{16}$ à $18\frac{11}{16}$	$18\frac{5}{8}$
Amort. Syndic. $4\frac{1}{2}$ — $91\frac{11}{16}$ à $91\frac{3}{4}$	$91\frac{11}{16}$	Dito onbep. st.... — — à —	—
—— $3\frac{1}{2}$ — $75\frac{3}{4}$ à —	—	Dito passive..... — — à —	—
Hand.-Maats. $4\frac{1}{2}$ — — à —	—	Dito uitgest. .... — — à —	—
O. I. Leening. 5 — $97\frac{3}{8}$ à $97\frac{7}{16}$	$97\frac{3}{8}$	Coupons Ard. ..... — $17\frac{3}{8}$ à $17\frac{5}{8}$	$17\frac{1}{2}$
Aandl. H. Spoorw. — — à —	—	OOSTENRIJK.	
Rijn-Spoorw. $4\frac{1}{2}$ — — à —	—	Obl. *Goll* & Co. 5 pCt. — à —	—
Haarl. Meer .... — à —	—	Certificaten... $2\frac{1}{2}$ — — à —	—
FRANKRIJK.		Neg. Metaliek $2\frac{1}{2}$ — — à —	—
Inschr. Grb. 3 pCt. — à —	—	Idem ......5 — — à —	—
—— — 5 — — à —	—	Dito in *Lond.* 5 — — à —	—
RUSLAND.		Bank-Aktien.. 3 — — à —	—
Gb. *H.* & Co. 1798 5 pCt. 105 à —	—		
—— 1828/29 5 — $104\frac{3}{4}$ à —	—	NAPELS.	
Ins. en Certif. 6 — $69\frac{1}{4}$ à —	—	Certificaten... 5 pCt. — à —	—
—— 1831/33 5 — — à —	—	Dito in *Napels.* 5 — — à —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.
Zaturdag, den 21. Augustus 1841.
Van 34 tot 38 gulden.

. Heden overleed tot innige droefheid van mij en onze betrekkingen mijne geliefde Echtgenoote ADRIANA CORNELIA [illegible] hevige ziekte van vier dagen, in den ouderdom van bijna 28 jaren.

LEYDEN
den 21sten Augustus 1841. J. L. KOPPESCHAAR.

Eenige Kennisgeving.

. Heden overleed na langdurig lijden onze waarde Zuster en Behuwd-Zuster CORNELIA ALIDA VAN DORSTEN in den ouderdom van 51 jaren.

LEYDEN
den 21sten Augustus 1841. B. VAN DORSTEN, *uit aller naam.*

NB. Op uitdrukkelijke begeerte van de overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

. Ter herinnering en ter voorkoming van verder misverstand, wordt berigt, dat den Heer O. O. VAN DEN BERG alléén geregtigd is en blijft tot het teekenen der firma Gebroeders KOPPESCHAAR EN COMP., te Leyden, en dat de vroegere door denzelve verleende Procuratie aan de Heeren MATTHYS KOPPESCHAAR en WILLEM HENDRIK KOPPESCHAAR, om met en benevens den Heer J. J. KELLER de firma te teekenen, reeds een geruimen tijd, door het overlijden van den Heer MATTHYS KOPPESCHAAR, en de intrekking derzelve ten opzichte van de Heeren WILLEM HENDRIK KOPPESCHAAR en J. J. KELLER, almede door de verwijdering van den laatsten, is vervallen.

. Bij de provisioneele VEILING, gehouden door de Notarissen J. P. VAN KLINKENBERG DOZY en A. B. BARKEY Nz., te Leiden, op den 19 Augustus 1841, van eenige BEZITTINGEN in de Gemeente Nu[illegible]mansdorp, zijn de PERCEELEN in het Bod gekomen als volgt: het Perceel N°. 1 *f* 6900, N°. 2 *f* 6900, N°. 3 *f* 6900, N°. 4 *f* 8665.25, N°. 5 *f* 550, N°. 6 *f* 4000, N°. 7 *f* 973.08, N°. 8 *f* 2502.70, N°. 9 *f* 1478.5[illegible] N°. 10 *f* 1565.72, N°. 11 *f* 3288.88, N°. 12 *f* 249.30, N°. 13 *f* 781.6[illegible] N°. 14 *f* 5237.14, N°. 15 *f* 2589.30, N°. 16 *f* 3801.11, N°. 17 *f* 3567.5[illegible] en N°. 18 *f* 3506.40. Zullende de Afslag en finale Gunning plaats hebben te Leiden, op den 2 September 1841, in het *Heeren Logement* aan den Burg, des voormiddags om *elf* uren.

. TE HUUR twee Gemeubileerde of Ongemeubileerde BOVENKAMERS, op het beste en volkrijkste gedeelte der Stad, zeer geschikt voor een bejaard Heer of Dame of wel voor iemand in Burgerlijke Betrekking geplaatst; men adressere zich met Gefrankeerde Brieven onder Lt. L. of Persoon bij de Boekhandelaren H. W. HAZENBERG EN COMP., op de Breedestraat, te Leyden.

. VRIJWILLIGE VERKOOPING.

Op Zaturdag den 11 September 1841, des avonds ten zes ure, in het *Heeren Logement* aan den Burg binnen Leyden, van een HUIS en ERF, staande en gelegen binnen Leyden aan de Noordzijde van het Marendorp, de Haarlemstraat, aan den hoek van en strekkende langs de Oostzijde van de Groenepoort, tusschen de Pelekaanstraat en Klemmende Leeuwstraat, Wijk 6 N°. 513. Kunnende op den dag der Verkooping worden bezigtigd.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.